

हर हर शङ्कर

ॐ

जय जय शङ्कर

श्री-वेदव्यासाय नमः

श्रीमद्-आद्य-शङ्कर-भगवत्पाद-परम्परागत-मूलाम्नाय-
सर्वज्ञ-पीठम्
श्री-काञ्ची-कामकोटि-पीठम्
जगद्गुरु-श्री-शङ्कराचार्य-स्वामि-श्रीमठ-संस्थानम्

रथ-सप्तमी

५१२७ विश्वावसुः मकरः १२ माघ-शुक्ल-सप्तमी
२५.०१.२०२६

Surya Bhagavan, who in pratyaksha form reminds us of the truth of Supreme Advaita every day, obtained his chariot (ratha) in Magha masa on Shukla Saptami Tithi (i.e. the Saptami that occurs after Makara Amavasya) as per Chandramana and hence this Saptami is known as Ratha Saptami. According to the Skandapurana, Surya Bhagavan is pleased on that day. Acts such as Snanam and Danam please Him further and they remove all kinds of poverty and yields innumerable benefits.

यस्यां तिथौ रथं पूर्वं प्राप देवो दिवाकरः।
सा तिथिः कथिता विप्रैर्माघे या रथसप्तमी ॥

तस्यां दत्तं हुतं चेष्टं सर्वमेवाक्षयं मतम्।
सर्वदारिद्र्यशमनं भास्करप्रीतये मतम् ॥

—स्कन्दपुराणे कौमारिकाखण्डे पञ्चमाध्याये १२९, १३०

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

☎ 9884655618

☎ 8072613857

✉ vdspsabha@gmail.com

🌐 vdspsabha.org

सूर्यग्रहणतुल्या हि शुक्ला माघस्य सप्तमी।
अरुणोदयवेलायां तस्यां स्नानं महाफलम्॥

—पद्मपुराणे सृष्टिखण्डे ७७.६३

The Shukla Saptami in Magha masa is equivalent to Surya Grahanam in its significance. On that day, before Arunodayam (i.e. four nadikas or one and a half hours before Sunrise), performing Snanam grants great merit. This Snanam is done by keeping seven calotrope leaves (arka/erukku), akshata, cow dung, Indian jujube / ber fruit (elandai/badari) and Durva grass on the head and then offering Arghyam. In our Sanatana Dharma, snanam is a great boon available us to remove all our papas and to attain great prosperity. Among them, Magha Snanam is considered be of great significance according to many Puranas.

स्नानविधिः

आचमनम्। शुक्लाम्बरधरं + शान्तये। प्राणायामः।

ममोपात्तसमस्तदुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं

तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चन्द्रबलं तदेव।
विद्याबलं दैवबलं तदेव लक्ष्मीपतेः अङ्घ्रियुगं स्मरामि॥

अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थां गतोऽपि वा।
यः स्मरेत् पुण्डरीकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरः शुचिः॥

मानसं वाचिकं पापं कर्मणा समुपार्जितम्।
श्रीराम-स्मरणेनैव व्यपोहति न संशयः॥

श्री राम राम राम

तिथिर्विष्णुः तथा वारः नक्षत्रं विष्णुरेव च।
योगश्च करणं चैव सर्वं विष्णुमयं जगत्॥

श्रीगोविन्द गोविन्द गोविन्द

अद्य श्रीभगवतः महापुरुषस्य विष्णोराज्ञया प्रवर्तमानस्य अद्य ब्रह्मणः द्वितीयपरार्धे
श्वेतवराहकल्पे वैवस्वतमन्वन्तरे अष्टाविंशतितमे कलियुगे प्रथमे पादे जम्बूद्वीपे

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

भारतवर्षे भरतखण्डे मेरोः दक्षिणे पार्श्वे अस्मिन् वर्तमाने व्यावहारिकाणां प्रभवादीनां षष्ठ्याः संवत्सराणां मध्ये विश्वावसु-नाम-संवत्सरे उत्तरायणे हेमन्त-ऋतौ मकर-माघ-मासे शुक्ल-पक्षे सप्तम्यां शुभतिथौ भानुवासरयुक्तायां रेवती-नक्षत्र (१३:३४)युक्तायां सिद्ध-योग (११:४२; साध्य-योग)युक्तायां गरजा-करण (११:५८; वणिजा-करण)युक्तायाम् एवं-गुण-विशेषण-विशिष्टायाम् अस्यां सप्तम्यां शुभतिथौ ममोपात्त-समस्त-दुरितक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वर-प्रीत्यर्थम् अनादि-अविद्या-वासनया प्रवर्तमाने अस्मिन् महति संसारचक्रे विचित्राभिः कर्मगतिभिः विचित्रासु पशु-पक्षि-मृगादि-योनिषु पुनःपुनः अनेकधा जनित्वा केनापि पुण्यकर्मविशेषेण इदानीन्तन-मानुष्ये

Only men say: द्विजजन्मविशेषं प्राप्तवतः

Only women say: द्विजजन्मविशेषं प्राप्तवत्याः

मम जन्माभ्यासात् जन्मप्रभृति एतत्क्षण-पर्यन्तं बाल्ये-वयसि कौमारे यौवने वार्धके च जागृत्-स्वप्न-सुषुप्ति-अवस्थासु मनो-वाक्काय-कर्मेन्द्रिय-ज्ञानेन्द्रिय-व्यापारैः काम-क्रोध-लोभ-मोह-मद-मात्सर्यादिभिः दुष्टगुणैश्च सम्भावितानां संसर्गनिमित्तानां भूयोभूयः बहुवारं सम्पन्नानां महापातकानां समपातकानाम् अतिपातकानाम् उपपातकानां सङ्करीकरणानां मलिनीकरणानाम् अपात्रीकरणानां जातिभ्रंशकराणां प्रकीर्णकानाम् अयाज्ययाजन-अभोज्यभोजन-अभक्ष्यभक्षण-अपेयपान-अदृश्यदर्शन-अश्राव्यश्रवण-अस्पृश्यस्पर्शन- अव्यवहार्य-व्यवहारादीनां ज्ञानतः सकृत्कृतानाम् अज्ञानतः असकृत्कृतानां रहस्यकृतानां प्रकाशकृतानां चिरकाल-अभ्यस्तानां निरन्तर-अभ्यस्तानां सर्वेषां पापानां सद्यः अपनोदनार्थं श्रुति-स्मृति-पुराणप्रतिपादित-तत्तत्फल-प्राप्त्यर्थक-तत्तत्कर्मसु अधिकारसिद्ध्यर्थं देवतुल्य-तेजस्सिद्ध्यर्थं च विनायकादि-समस्त-हरिहर-देवतानां सन्निधौ श्रीसवितृ-सूर्यनारायण-प्रीत्यर्थं श्रीसूर्यनारायण प्रसाद-सिद्ध्यर्थं श्रीसूर्यनारायण-प्रसादेन सूर्यग्रहणकालीन-गङ्गास्नानजन्य-फलतुल्य-फलप्राप्त्यर्थं मकरस्थे रवौ रथसप्तमी-पुण्यकाले ... पुण्यतीर्थे सप्तार्कपत्र-स्नानमहं करिष्ये ॥ (अप उपस्पृश्य)

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

☎ 9884655618

☎ 8072613857

✉ vdspsabha@gmail.com

🌐 vdspsabha.org

प्रार्थना

Saying the Sankalpam above, keep seven calotrope leaves (erukku), akshata, cow dung, Indian jujube / ber fruit (elandai/badari) and durva grass on the head and perform snanam reciting the following shlokas.

नमस्ते रुद्ररूपाय रसानां पतये नमः।
अरुणार्क नमस्तेऽस्तु हरिदश्व नमोऽस्तु ते ॥ १ ॥

सप्तसप्ते महासत्त्व सप्तद्वीपे वसुन्धरे।
सप्तार्कपर्णान्यादाय सप्तम्यां स्नानमारभे ॥ २ ॥

सप्तसप्तिप्रिये देवि सप्तलोकप्रदीपिके।
सप्तजन्मार्जितं पापं हर सप्तमि सत्वरम् ॥ ३ ॥

यद्यत्कर्मकृतं पापं मया जन्मसु सप्तसु।
तन्मे रोगं च शोकं च माकरी हन्तु सप्तमी ॥ ४ ॥

एतज्जन्मकृतं पापं यच्च जन्मान्तरार्जितम्।
मनोवाक्-कायजं यच्च ज्ञाताऽज्ञाते च ये पुनः ॥ ५ ॥

इति सप्तविधं पापं स्नानान्मे सप्तसप्तिके।
सप्तव्याधि-समायुक्तं हर माकरि सप्तमि ॥ ६ ॥

नौमि सप्तमि देवि त्वां सर्व-लोकैक-मातरम्।
सप्तार्क-पत्र-स्नानेन मम पापं व्यपोहय ॥ ७ ॥

— स्कन्दपुराणे काशीखण्डे ५१.७८-८०

Then after doing Sukta pathanam, Marjanam, Aghamarshanam and Deva-Rshi-Pitr-Tarpanam, offer Arghyam by saying the following Shlokas.

सप्तसप्तिवह प्रीत सप्तलोकप्रदीपन।
सप्तमीसहितो देव गृहाणार्घ्यं दिवाकर ॥

दिवाकराय नमः इदमर्घ्यम्। दिवाकराय नमः इदमर्घ्यम्। दिवाकराय नमः
इदमर्घ्यम्।

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

स्नातोऽहं रथसप्तम्यां प्रभाकर दिवाकर।
गृहाणार्घ्यं मया दत्तं दिवाकर नमोऽस्तु ते॥

दिवाकराय नमः इदमर्घ्यम्। दिवाकराय नमः इदमर्घ्यम्। दिवाकराय नमः
इदमर्घ्यम्।

गङ्गायमुनयोर्मध्ये तत्र गुप्ते सरस्वति।
त्रैलोक्यवन्दिते देवि त्रिवेण्यर्घ्यं नमोऽस्तु ते॥

त्रिवेण्यै नमः इदमर्घ्यम्। त्रिवेण्यै नमः इदमर्घ्यम्। त्रिवेण्यै नमः इदमर्घ्यम्।

Offering the Arghyam three times thus, offer Prarthana with the following
Shlokas.

नमो विवस्वते ब्रह्मन् भास्वते विष्णुतेजसे।
जगत्सवित्रे शुचये सवित्रे कर्मदायिने॥

— कालिकापुराणम् ५७.१७८

जननी सर्वभूतानां सप्तमी सप्तसप्तिके।
सप्तम्यामुदिते देवि नमस्ते रविमण्डले॥

— पद्मपुराणे सृष्टिखण्डे ७७.६५

कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा
बुद्ध्यात्मना वा प्रकृतेः स्वभावात् ।
करोमि यद्यत् सकलं परस्मै
नारायणायेति समर्पयामि॥

अनेन मया कृतेन सप्तार्कपत्र-स्नानेन अर्घ्यप्रदानेन च सूर्यस्वरूपी परमात्मा सुप्रीतः
सुप्रसन्नो वरदो भवतु॥

वेद-धर्म-शास्त्र-परिपालन-सभा

☎ 9884655618

☎ 8072613857

✉ vdpsabha@gmail.com

🌐 vdpsabha.org